

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	1
กิตติกรรมประกาศ.....	5
บทนำ.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	1
ขอบเขตของการศึกษา.....	2
วิธีดำเนินการศึกษา	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา.....	15
บทที่	
1. ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมความผิดที่มีลักษณะทางการเมือง.....	16
1.1 แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการให้อภัยผู้กระทำความผิด.....	16
1.1.1 การอภัยโทษ.....	16
1.1.2 การล้างมลทิน.....	18
1.1.3 การนิรโทษกรรม.....	18
1.2 ที่มาและความหมายเกี่ยวกับการนิรโทษกรรม	19
1.2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการนิรโทษกรรม.....	19
1.2.2 ความหมายของการนิรโทษกรรม.....	25
1.3 วัตถุประสงค์ของการนิรโทษกรรม.....	29
1.3.1 เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในทางการเมือง	30
1.3.2 เพื่อยุติความขัดแย้งระหว่างประเทศ.....	33
1.3.3 วัตถุประสงค์อื่น ๆ	34

1.4 สถานะทางกฎหมายและผู้มีอำนาจนิรโทษกรรม.....	36
1.4.1 สถานะทางกฎหมาย	36
1.4.2 ผู้มีอำนาจตรากฎหมายนิรโทษกรรม.....	42
1.5 ผลของการได้รับนิรโทษกรรม	48
1.5.1 ผลต่อการกระทำความผิดอาญา	49
1.5.2 ผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาคดีอาญา	50
1.5.3 ผลกระทบในประการอื่น.....	51
1.6 ความหมายเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมความผิดที่มีลักษณะทางการเมือง	52
1.6.1 ความหมายของความผิดทางการเมือง	52
1.6.2 ความหมายของคำว่าความผิดที่เกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับความผิดทางการเมือง	55
2. กฎหมายนิรโทษกรรมในต่างประเทศ.....	58
2.1 กฎหมายนิรโทษกรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา	59
2.1.1 ผู้มีอำนาจในการนิรโทษกรรมหรืออภัยโทษในสหรัฐอเมริกา.....	60
2.1.2 รูปแบบการนิรโทษกรรมในสหรัฐอเมริกา.....	62
2.1.2.1 กรณีที่มีการแบ่งตามผู้มีอำนาจในการนิรโทษกรรม	62
2.1.2.2 กรณีแบ่งแบบไม่มีเงื่อนไข หรือมีเงื่อนไข.....	63
2.1.3 ลักษณะของกฎหมายนิรโทษกรรม	63
2.1.4 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการนิรโทษกรรม	65
2.1.5 การกระทำความผิดทางการเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	66
2.2 กฎหมายนิรโทษกรรมในประเทศฝรั่งเศส	68
2.2.1 ผู้มีอำนาจในการนิรโทษกรรมในประเทศฝรั่งเศส	69
2.2.2 รูปแบบของการนิรโทษกรรมในประเทศฝรั่งเศส	70
2.2.2.1 การนิรโทษกรรมกรณีธรรมดา	71
2.2.2.2 การอภัยโทษกึ่งนิรโทษกรรม.....	71
2.2.2.3 การนิรโทษกรรมโดยองค์กรศาล	71
2.2.3 ลักษณะของกฎหมายนิรโทษกรรม	72

2.2.4 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการนิรโทษกรรม	73
2.2.5 การกระทำความผิดทางการเมืองของประเทศฝรั่งเศส.....	73
3. การนิรโทษกรรมความผิดในประเทศไทย	80
3.1 ผู้มีอำนาจในการนิรโทษกรรม	81
3.2 วิธีการตรากฎหมายนิรโทษกรรมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ.....	84
3.2.1 การตราเป็นพระราชบัญญัติ	85
3.2.2 การตราเป็นพระราชกำหนด.....	85
3.3 การนิรโทษกรรมความผิดที่มีลักษณะทางการเมือง	86
3.3.1 ความหมายของการนิรโทษกรรมความผิดที่มีลักษณะทาง การเมือง	87
3.3.2 กฎหมายนิรโทษกรรมความผิดที่มีลักษณะทางการเมืองที่ มีการประกาศใช้บังคับในประเทศไทย.....	98
3.3.2.1 กรณีที่มีการทำการปฏิบัติ หรือรัฐประหาร.....	99
3.3.2.2 กรณีที่มีการก่อกบฏ ก่อการจลาจล ชุมนุมประท้วงขับ ไล่รัฐบาล.....	103
4. บทวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการนิรโทษกรรมความผิดที่มีลักษณะทางการเมือง...	109
4.1 กรณีพระราชกำหนดนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดเนื่องในการ ชุมนุมกันระหว่างวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2535 ถึงวันที่ 21 พฤษภาคม 2535.....	114
4.1.1 ปัญหากรณีที่พระราชกำหนดไม่ได้รับการอนุมัติ จากสภาผู้แทนราษฎร	115
4.1.1.1 ผลกระทบต่อบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการชุมนุม	115
4.1.1.2 ผลกระทบต่อบุคคลภายนอกที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับการชุมนุม	118

4.1.2 ปัญหากรณีตราพระราชกำหนดโดยไม่มีการประชุมคณะรัฐมนตรี	119
4.2 กรณีการบัญญัติบทนิรโทษกรรมไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย...	126
4.3 กรณีการบัญญัติลงความผิดและโทษต่าง ๆ ไว้ใน	
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปรองดองแห่งชาติ พ.ศ.	130
4.3.1 สถานะทางกฎหมาย	131
4.3.1.1 เป็นการนิรโทษกรรม	131
4.3.1.2 เป็นการอภัยโทษ	132
4.3.1.3 เป็นการล้างมลทิน	132
4.3.2 ผลกระทบกับผู้ที่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองโดยคำสั่ง คปค.ฉบับที่ 27 จำนวน 111 คน.....	133
4.3.3 ผลกระทบกับผู้ที่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 จำนวน 109 คน	133
4.4 กรณีปัญหาการถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษให้แก่	
พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร	134
4.4.1 สถานะทางกฎหมาย	136
4.4.2 ผู้มีอำนาจในการพิจารณา	137
4.4.3 กรณีตัวอย่างที่ทรงเคยมีพระเมตตาธิคุณพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้กระทำความ	139
5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	142
บรรณานุกรม.....	157
ภาคผนวก	
ก. พระราชกำหนดนิรโทษกรรมในคราวเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดินพุทธศักราช 2475.....	163
ข. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปรองดองแห่งชาติ พ.ศ.	165

ค. พระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ ที่ 36/2515	
ลงวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ.2515 พ.ศ.2517.....	178
ง. พระราชกำหนดนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดเนื่องในการชุมนุมกันระหว่าง	
วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2535 ถึงวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ.2535 พ.ศ.2535....	180
ประวัติการศึกษา.....	183